

Bruselj, 11.10.2018
COM(2018) 686 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Letni program dela Unije za evropsko standardizacijo za leto 2019

{SWD(2018) 434 final}

1. Uvod

Standardi so nujno potrebni za pravilno delovanje enotnega trga. Z odpravo ovir, ki inovativnim, konkurenčnim proizvodom in storitvam preprečujejo vstop na trge, ter širitvijo trgovine na nove trge podpirajo višjo gospodarsko rast. Standardi izboljšajo združljivost, kakovost ter uspešnost proizvodov in storitev, proizvajalcem pa nudijo stabilno podlago za vlaganje v nove tehnologije in digitalizacijo postopkov. Standardi proizvajalcem omogočajo tudi, da izpeljejo prehod na nizkoogljične vire energije, se vključijo v svetovne vrednostne verige in proizvodom dodajo storitvene komponente.

Ključ do čim večjega pozitivnega učinka standardizacije je razvoj sinergij znotraj evropskega sistema za standardizacijo tudi ob upoštevanju mednarodne razsežnosti standardizacije. Sinergije morajo vključevati MSP in zagonska podjetja ter tako okrepiti inovacije in tehnologije na notranjem trgu.

Komisija si za uresničitev krovnega cilja pametne, trajnostne in vključujoče rasti prizadeva z izvajanjem ukrepov, opredeljenih v njenih letnih delovnih programih. Evropski standardi imajo glavno podporno vlogo v številnih navedenih ukrepih, saj olajšajo izvajanje ustrezne zakonodaje z zagotavljanjem domneve o skladnosti z njenimi bistvenimi zahtevami. Poleg tega standardi zagotavljajo interoperabilnost med številnimi sektorji, kot je IKT, omogočajo razvoj novih tehnologij, aplikacij in storitev ter podpirajo evropsko rast in konkurenčnost.

Poleg harmoniziranih standardov, ki jih Komisija formalno zahteva za podporo zakonodajnemu aktu, obstajajo tudi številni evropski standardi in evropski standardizacijski dokumenti, ki so jih razvile evropske organizacije za standardizacijo¹. Ti standardi se morda formalno ne zahtevajo, vendar morajo kljub temu podpirati izvajanje politik Komisije. V tem letnem programu dela Unije za evropsko standardizacijo za leto 2019 so opredeljena nekatera glavna področja politike, pomembna s tega vidika: energija, krožno gospodarstvo, obramba, varnost, notranji trg in enotni digitalni trg. Določene so strateške prednostne naloge za evropsko standardizacijo v podporo zakonodaji in tudi politikam EU. Letni program dela Unije te strateške prednostne naloge tudi umešča v širši kontekst mednarodnega sodelovanja na področju standardizacije.

Evropski sistem za standardizacijo temelji na edinstvenem sistemu privilegiranega javno-zasebnega partnerstva med Komisijo in evropskimi organizacijami za standardizacijo, pri čemer izraža določbe Uredbe (EU) št. 1025/2012². V letnem programu dela Unije za evropsko standardizacijo za leto 2019 so opredeljene ključne usmeritve za prihodnji razvoj tega partnerstva, vključno s pomembnim načelom vključevanja.

---

¹ CEN – Evropski odbor za standardizacijo, CENELEC – Evropski odbor za elektrotehnično standardizacijo in ETSI – Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde.

² Uredba (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji.

Komisija od sprejetja sporočila o evropskih standardih za 21. stoletje³ tesno sodeluje s partnerji iz industrije, javnimi organi, nevladnimi organizacijami in akademskimi krogi pri izvajanju pobud, predlaganih v sporočilu, vključno s ciklom upravljanja, ki krepí dialog s sozakonodajalcema EU, in razvojem skupne pobude za standardizacijo⁴. Delo v okviru skupne pobude za standardizacijo se bo zaključilo leta 2019, v letnem programu dela Unije za standardizacijo pa so predlagana področja, na katera se je treba osredotočiti v njenem zadnjem letu izvajanja.

Ta program dela je bil pripravljen z neprecenljivim prispevkom medinstitucionalnega dialoga, ki je bil organiziran junija 2018 ter je združil predstavnike skupnosti za standardizacijo na visoki ravni, industrijo, Komisijo, Evropski parlament, Evropski ekonomsko-socialni odbor, Odbor regij in druge evropske zainteresirane strani za standardizacijo.

Ta dogodek je bil priložnost za izmenjavo zamisli o strateških vprašanjih, za zagotavljanje povratnih informacij o pobudah Komisije za standardizacijo ter odprto razpravo o prihodnjih prednostnih nalogah politike in načinih krepitve evropskega sistema za standardizacijo. V okviru razprave so bile obravnavane številne teme, vključno s splošnim delovanjem sistema za standardizacijo, z vprašanji o postopku njegovega upravljanja in usmeritvijo prednostnih nalog EU na področju standardizacije, vse tudi v širšem mednarodnem kontekstu. Kot posebno pomemben vidik je bil poudarjen prispevek evropskega izobraževalnega sistema k podpiranju novih tehnologij in zagotavljanju nove generacije strokovnjakov. Prav tako sta bila strokovna skupina „platforma več zainteresiranih strani za standardizacijo IKT“⁵ in tekoči načrt za standardizacijo IKT izpostavljeni kot model za sodelovanje pri načrtovanju in vključevanje zainteresiranih strani.

Komisija proučuje uporabo te oblike v prihodnosti ob upoštevanju spoznanj, pridobljenih pri tem dialogu. Rezultati dialoga se bodo upoštevali pri prednostni razvrstitvi dejavnosti standardizacije, ki se izvaja, ter bodo vključeni v notranje premisleke in pripravljalne ukrepe pred poročilom o izvajanju Uredbe (EU) št. 1025/2012. To poročilo bo pripravila Komisija, ki ga bo predložila Evropskemu parlamentu in Svetu⁶.

---

³ COM(2018) 358.

⁴ C(2016) 3211.

⁵ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/european-multi-stakeholder-platform-ict-standardisation>.

⁶ V skladu z obveznostjo iz člena 24(3) Uredbe (EU) št. 1025/2012.

2. Strateške prednostne naloge za evropsko standardizacijo v podporo zakonodaji in politikam Unije⁷

2.1. Ukrep v podporo strategiji za enotni digitalni trg

Dostopnost standardov IKT in tehničnih specifikacij, zlasti za zagotavljanje interoperabilnosti med proizvodi, storitvami in napravami, je bistvenega pomena za doseganje vseh koristi, ki jih lahko zagotovi enotni digitalni trg. Komisija je v sodelovanju z evropskimi in mednarodnimi organizacijami za standardizacijo, drugimi forumi in konzorciji ter industrijskimi in družbenimi zainteresiranimi stranmi napredovala na vseh prednostnih področjih in področjih, opredeljenih v sporočilu o prednostnih nalogah na področju standardizacije IKT za enotni digitalni trg⁸, kot je navedeno v poročilu o izvajanju politike EU za standardizacijo in prispevku evropskih standardov k politikam EU⁹.

Digitalizacija je odvisna od potrebe posameznih panog po povečanju njihove učinkovitosti, pa tudi pričakovanj njihovih strank in dobaviteljev. Zato je pomembno, da se v pripravo standardov IKT poleg ponudnikov vključijo tudi upravičenci, vključno z ranljivimi in manjšinskimi skupinami v družbi, kot so invalidi. Vprašanja standardizacije je treba obravnavati tudi na ravni EU, da se zagotovi ustrezno upoštevanje ustrezne zakonodaje, kot so pravila EU o varstvu podatkov.

Potrebe po standardizaciji v podporo politikam EU so opredeljene v letno posodobljenem tekočem načrtu za standardizacijo IKT, ki ga objavi Komisija. V različici tekočega načrta za standardizacijo IKT za leto 2018¹⁰ je opredeljenih 170 ukrepov, ki so osredotočeni na štiri tematska področja: ključni elementi, družbeni izzivi, inovacije za enotni trg in trajnostna rast.

Oblikovanje ustreznih pogojev za razcvet digitalnih omrežij in storitev je eden od treh stebrov strategije za enotni digitalni trg. Standardizacija ga bo leta 2019 podprla z osredotočenjem na internet stvari, velepodatke, blokovno verigo, sodelovalne inteligentne prometne sisteme in avtonomno vožnjo, e-zdravje, pametna mesta, dostopnost, e-upravo in umetno inteligenco. Harmonizacija v zvezi s spektrom za 5G in razpoložljivost globalnih standardov 5G do konca leta 2019, kot sta predvidena v Akcijskem načrtu za 5G, bosta spodbujala naložbe v omrežja in aplikacije 5G.

Zahteve glede kibernetске varnosti bi morale zagotoviti zaščito pred kibernetскими napadi na sisteme in opremo ter procese, ki nadzorujejo programsko in strojno opremo. Komisija je v predlogu uredbe EU o kibernetски varnosti¹¹ iz leta 2017 predlagala ustanovitev certifikacijskega okvira EU za kibernetско varnost za proizvode in storitve IKT.

---

⁷ Glej ukrepe v delovnem dokumentu služb Komisije, priloženem temu sporočilu.

⁸ COM(2016) 176.

⁹ COM(2018) 26 in SWD(2018) 15.

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/industry/policy/ict-standardisation_en#rolling_plan_ict_standardisation.

¹¹ COM(2017) 477.

Certifikacijske sheme bodo uporabljale standarde in tehnične specifikacije za izražanje ter tudi ocenjevanje skladnosti z določenimi zahtevami glede kibernetске varnosti.

Tehnologija blokovne verige podpira varno in zanesljivo shranjevanje podatkov ter zmanjšuje transakcijske stroške, pri čemer zagotavlja visoko stopnjo sledljivosti in varnosti ekonomskih poslov na spletu. Ker sistem sestavljajo javna in zasebna omrežja, je potrebna standardizacija, da se zagotovi interoperabilnost med različnimi konfiguracijami tehnologije blokovne verige. Komisija je 1. februarja 2018 ustanovila opazovalno skupino in forum EU za blokovno verigo, njuna delovna skupina za politiko in okvirne pogoje na področju blokovne verige pa bo med drugim obravnavala vprašanja razvoja tehnologije in ekosistemov, kot je interoperabilnost, kjer lahko standardizacija zagotovi rešitve. Opredelila bo tudi morebitne potrebe po standardizaciji blokovne verige na ravni EU¹².

Umetna inteligenca ima obsežen vpliv na gospodarstvo in družbo ter v mnogih pogledih vpliva na naše vsakodnevno življenje. Izdelke in storitve umetne inteligence je treba pripraviti za trg in zagotoviti skladnost z varnostnimi standardi¹³. Evropsko zavezništvo za umetno inteligenco bo evropska referenčna platforma za razmislek in razpravo o umetni inteligenci. Komisija bo ustanovila skupino strokovnjakov na visoki ravni, ki bo delovala kot usmerjevalna skupina za delo evropskega zavezništva za umetno inteligenco in pomagala pri opredelitvi potreb po standardizaciji.

2.2. Ukrepi v podporo energetske unije in podnebnju

Namen ciljev zmanjšanja emisij CO₂ za vse vrste vozil je zmanjšati emisije toplogrednih plinov iz prometnega sektorja ter hkrati zagotoviti konkurenčnost sektorja in posledično prihranke pri gorivu za potrošnike. Taki cilji lahko izboljšajo kakovost zraka v naših mestih in koristijo okolju. Hkrati avtomobilski industriji nalagajo izziv, naj poišče načine za zmanjšanje porabe goriva. Komisija je določila svoje cilje¹⁴, cilj standardizacije pa je zagotoviti standarde, ki bodo industriji olajšali zmanjševanje emisij CO₂ s spodbujanjem inovacij in izboljšanjem učinkovitosti vozil (npr. aerodinamičnih lastnosti).

Predlagana uredba EU o označevanju pnevmatik¹⁵ je kot del tretjega svežnja o mobilnosti¹⁶ namenjena prispevanju k izkoristku goriva, večji varnosti in zmanjšanju hrupa z zagotavljanjem boljših informacij potrošnikom pri nakupu pnevmatik. Standardi bi lahko na primer podprli razvoj harmoniziranih preskusov učinkovitosti, kot je oprijem na ledu, informacije o katerem bi bilo treba vključiti na oznako, s čimer bi se potrošnikom zagotovila

---

¹² Komisija je v standardizacijo neposredno vključena prek povezave s tehničnim odborom 307 Mednarodne organizacije za standardizacijo za tehnologije blokovne verige in distribuirane knjige transakcij. Povezana je tudi s fokusno skupino CEN za tehnologije blokovne verige in distribuirane knjige transakcij, katere glavna naloga je priprava bele knjige EU o standardizaciji blokovne verige. Opredelila bo tudi morebitne potrebe po standardizaciji blokovne verige na ravni EU.

¹³ Glej podrobnosti v dokumentu COM(2018) 237.

¹⁴ COM(2018) 284.

¹⁵ COM(2018) 296.

¹⁶ https://ec.europa.eu/transport/modes/road/news/2018-05-17-europe-on-the-move-3_sl.

celovitejša predstava o oprijemu pnevmatik v zimskih razmerah. Predlagana uredba utira tudi pot za morebitno vključitev informacij o obrabi pnevmatik na oznako. Obraba pnevmatik je opredeljena kot najpomembnejši vir onesnaževanja z mikroplastiko, vendar pa manjkajo preskusne metode, ki bi podprle tak ukrep politike.

Nazadnje, standardi lahko podpirajo okolju prijaznejši ladijski prevoz z uporabo alternativnih goriv (npr. utekočinjenega zemeljskega plina, ustvarjenega s tehnologijami za fosilna goriva, biomaso ali pretvorbo energije v plin, električne energije in vodika) za uporabo v vodnem prometu.

Komisija zahteve za okoljsko primerno zasnovo razširja na nove kategorije izdelkov: črpalke, lokalne grelnike prostora, lokalne grelnike prostora na trdno gorivo, izdelke za toplozračno ogrevanje, izdelke za hlajenje, visokotemperaturne procesne ohlajevalnike, ventilatorske konvektorje, klimatske naprave in baterije. Po pričakovanjih bo standardizacija v prihodnjih letih zagotovila tehnične specifikacije, potrebne za izvajanje teh novih zahtev.

2.3. Ukrep v podporo akcijskemu načrtu za krožno gospodarstvo

Varnejši promet, vozila, ki manj onesnažujejo, in naprednejše tehnološke rešitve podpirajo konkurenčnost industrije EU ter hkrati prinašajo jasne koristi državljanom EU. Komisija je določila strateški akcijski načrt¹⁷ za razvoj in proizvodnjo baterij v Evropi, ki temelji na delu evropske zveze za baterije¹⁸. Natančneje, v načrtu so predvideni ukrepi za standardizacijo, da bi se opredelila možnost razvoja standardizirane sheme EU za oceno življenjskega kroga baterij. Poleg tega bi se lahko proučila vloga okoljsko primerne zasnove, da bi se predložile zahteve za trajnostno zasnovo in uporabo baterij. V zvezi s tem se bo proučila morebitna vloga evropskih standardov za varno in trajnostno proizvodnjo, (ponovno) uporabo in recikliranje baterij.

Kar zadeva plastiko, so med razlogi za nizko uporabo reciklirane plastike pomisleki številnih lastnikov blagovnih znamk in proizvajalcev, da reciklirana plastika ne bo izpolnjevala njihovih potreb po zanesljivi dobavi surovin v velikih količinah s konstantnimi specifikacijami kakovosti. Ob upoštevanju tega bi lahko razvoj standardov kakovosti za sortirane plastične odpadke in reciklirano plastiko omogočil večje vključevanje dejavnosti recikliranja v vrednostno verigo plastike. Komisija bo po opredelitvi potreb po standardizaciji¹⁹ predlagala razvoj standardov, ki obravnavajo vprašanja v zvezi s postopki in infrastrukturo na področju recikliranja. Poleg tega je v evropski strategiji za plastiko v krožnem gospodarstvu opredeljena potreba po razvoju metod za oceno izgub mikroplastike, med drugim iz tekstila. Naloga organov za standardizacijo v letu 2019 bo pregledati in po

---

¹⁷ Priloga 2 k dokumentu COM(2018) 293.

¹⁸ Evropsko zvezo za baterije je oktobra 2017 ustanovil podpredsednik Šefčovič:

https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_sl.

¹⁹ Rezultati „dodatnega in predhodnega ukrepanja v zvezi s trajnostnimi kemijskimi snovmi“ na podlagi sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev št. CEN/000/2017-05 Sustainable Chemicals (trajnostne kemijske snovi).

možnosti pripraviti preskusne metode v skladu z zavezo iz medpanožnega sporazuma²⁰, da se oceni izpust mikroplastike v vodno okolje med pranjem sintetičnega tekstila.

Komisija je v svoj nedavni predlog za direktivo o vplivu nekaterih plastičnih proizvodov na okolje²¹ vključila predlog, da se zahteva, da se vsebniki za pijačo lahko dajo na trg le, če so pokrovčki in zamaški pritrjeni na vsebnike, saj spadajo med najpogosteje najdene odpadke. Za zagotovitev dobrega delovanja notranjega trga po začetku veljavnosti navedene direktive je Komisija v predlog vključila tudi razvoj harmoniziranega standarda, ki ga Svet in Evropski parlament štejeta za ključnega.

2.4. Ukrep v podporo bolj povezanemu in pravičnejšemu notranjemu trgu z okrepljeno industrijsko bazo

Standardizacija je pomemben pogoj za bolj povezan in pravičnejši notranji trg. Razvoj ključnih tehničnih standardov je zelo pomemben za zagotovitev interoperabilnosti različnih sistemov in lahko močno olajša sprejemanje inovativnih rešitev. Sveženj o mobilnosti, ki je bil pred kratkim sprejet, da bi prometnemu sektorju pomagal doseči konkurenčen in socialno pravičen prehod na čisto energijo in digitalizacijo, določa številne pobude. Samodejna vožnja vozil v koloni na primer omogoča, da se skupina samovozečih vozil varno premika z uporabo avtomatiziranih inteligentnih kontrolnih sistemov, ki medsebojno komunicirajo. V tem primeru vodilno vozilo nadzira hitrost in smer vseh drugih ter je obetavna tehnologija za zagotavljanje varnejše vožnje in učinkovitejšega prometa. Standardizacija bi morala podpreti izvajanje predlagane uredbe EU²² z zagotavljanjem tehničnih specifikacij, ki rešujejo medsebojno povezanost sistema in njegove potrebe po interoperabilnosti. Komisija si bo hkrati prizadevala za obravnavanje²³ vprašanj spektra za podporo tehnologijam radijskega dostopa za povezano in avtomatizirano mobilnost v pasu 5,9 GHz.

Da bi se zagotovile varne vozne razmere na ozemlju EU, je potrebna konvergenca zasnove, izgradnje in upravljanja cestne infrastrukture. Standardi bi lahko spodbujali usklajevanje in izmenjavo znanja med državami članicami o upoštevanih postopkih in izpolnjenih zahtevah.

Poleg tega bo za večjo varnost, odpravo tehničnih ovir in hitro uvedbo inovacij poudarek še naprej na določitvi novih tehničnih specifikacij za interoperabilnost v zvezi z infrastrukturo železniškega sistema in podsistemi tirnih vozil.

Z dokončanjem jedrnega omrežja in koridorjev vseevropskega prometnega omrežja (TEN-T) se bodo povečale prevozne zmogljivosti na notranjem trgu brez povečanja emisij CO₂. Standardizacija bi lahko podprla rešitve za zagotavljanje interoperabilnosti in komunikacije med elektronskimi sistemi omrežja.

---

²⁰ Sporazum je podpisalo pet industrijskih združenj: AISE, CIRFS, EOG, EURATEX in FESI.

²¹ COM(2018) 340.

²² COM(2018) 286.

²³ Glej podrobnosti v dokumentu COM(2018) 283.

Zaradi elektronskih informacij o prevozu blaga skupaj z elektronskim izdajanjem računov se bo povečala učinkovitost logističnega sektorja. Kar zadeva elektronske informacije o prevozu blaga, bi morali standardi olajšati oblikovanje enotnega pristopa k sprejemanju elektronskih dokumentov.

Komisija bo zahtevala tudi posodobitev standardov, potrebnih za inšpekcijske preglede in preskušanje nevarnega blaga, ki se prevaža po državah članicah.

2.5. Ukrep v podporo evropskemu obrambnemu akcijskemu načrtu

Evropski obrambni trg je razdrobljen in industrijskega sodelovanja je premalo. Zato je eden od treh ukrepov, navedenih v obrambnem akcijskem načrtu,²⁴ zagotoviti odprt in konkurenčen enotni trg EU za obrambo. Evropska standardizacija ima dokazane izkušnje pri podpiranju odprtosti in konkurence na notranjem trgu. Komisija je Evropski obrambni agenciji predlagala, naj v sodelovanju z evropskimi organizacijami za standardizacijo pripravi akcijski načrt za standardizacijo na področju obrambe.

2.6. Ukrep v podporo vesoljski strategiji za Evropo

Uvedba sistema Galileo naj bi se zaključila do leta 2020, hkrati s fazo uporabe (ki se je začela leta 2017). To pomeni, da bo do takrat vesoljski segment v celoti v uporabi in vse storitve razglašene za popolnoma operativne. Komisija je Agenciji za evropski GNSS predlagala, naj v sodelovanju z evropskimi organizacijami za standardizacijo pripravi akcijski načrt za standardizacijo na zadevnem področju.

2.7. Ukrep v podporo evropski agendi za varnost

Za reševanje novih varnostnih izzivov EU financira raziskovalne dejavnosti za pospeševanje varnostnih tehnologij na evropski ravni. Varnostna industrijska baza EU je v dobrem položaju za zagotavljanje potrebnih rešitev. Vendar pa mora ta industrija preseči obstoječo razdrobljenost za široko uporabo rezultatov raziskav, ki jih financira EU. Standardi bi to vrzel lahko premostili. Zagotovijo lahko ekonomijo obsega ter s čezmejnimi transakcijami zmanjšajo asimetričnost informacij med ponudbo in povpraševanjem.

3. Mednarodno sodelovanje

Podpiranje konkurenčnega položaja industrije EU v svetovni vrednostni verigi in krepitev njene prisotnosti na mednarodnih trgih sta ključna pogoja za ustvarjanje delovnih mest in rast v Evropi, zlasti glede na spreminjajočo se dinamiko mednarodnih trgovinskih politik²⁵.

---

²⁴ COM(2016) 950.

²⁵ Posledice spreminjajoče se mednarodne dinamike za politično vključenost Komisije (npr. industrijska politika) so bile med temami, o katerih se je junija 2018 razpravljalo v okviru medinstitucionalnega dialoga o standardizaciji.

Te cilje je mogoče doseči zlasti s prizadevanjem za največjo možno usklajenost med mednarodnimi in evropskimi standardi ter s spodbujanjem splošne uporabe evropskih in/ali mednarodnih standardov zunaj EU.

Komisija bo v letu 2019 še naprej krepila politični dialog z mednarodnimi organi za standardizacijo in se nadalje udeleževala ustreznih mednarodnih forumov²⁶. Komisija se bo tudi povezala z mednarodnimi organizacijami za standardizacijo, kot so ISO/IEC/JTC1/ITU-T, in po potrebi s svojimi tehničnimi odbori.

Komisija bo spodbujala tudi evropsko standardizacijo in prispevala k poglavjem o tehničnih ovirah v trgovini pri pogajanjih, pripravi in izvajanju različnih mednarodnih političnih ukrepov, kot so sporazumi o prosti trgovini²⁷, pridružitveni sporazum med EU in Ukrajino²⁸, vzhodno partnerstvo²⁹, prenovljeno partnerstvo med EU in afriškimi državami³⁰ ter proces povezovanja med Evropo in Azijo³¹.

Komisija bo z Združenimi državami začela dialog o standardih, da bi olajšala trgovino, zmanjšala birokratske ovire in znižala stroške³².

Podobno bo Komisija zagotovila nadaljevanje projektov prepoznavnosti, kot so trenutne sheme napotenih evropskih strokovnjakov za standardizacijo na Kitajskem in v Indiji, spletna platforma za standardizacijo s Kitajsko³³ ter projekti v zvezi z mednarodnim sodelovanjem na področju standardizacije IKT³⁴. Splošni cilj takih ukrepov je predstaviti evropski sistem za standardizacijo kot privlačno alternativo drugim regionalnim ali nacionalnim standardizacijskim ureditvam, zagotoviti obveščevalne podatke, pomembne za standardizacijo, in olajšati dvostransko sodelovanje pri zadevah, povezanih s standardizacijo.

Poleg tega bodo ti ukrepi podprli evropske družbe, ki zaradi vprašanj, povezanih s standardizacijo, težko dostopajo do trgov zunaj EU. Komisija namerava obnoviti sedanji projekt v Indiji od sredine leta 2019 do leta 2022. Komisija bo podprla organizacijo srečanj partnerskega projekta tretje generacije (3GPP) v Evropi, da bi spodbudila dejavno sodelovanje številnih evropskih delegatov, od ključnih industrijskih akterjev, vključno z MSP, do akademskih krogov in raziskovalnih institucij.

---

²⁶ Kot sta Svetovna trgovinska organizacija in odbori Združenih narodov.

²⁷ <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/>.

²⁸ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

²⁹ Vzhodno partnerstvo je skupna pobuda, ki vključuje EU, njene države članice in šest vzhodnoevropskih partnerjev: Armenijo, Azerbajdžan, Belorusijo, Gruzijo, Moldavijo in Ukrajino.

³⁰ COM(2017) 763 final.

³¹ JOIN(2018) 31.

³² http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-4687_sl.htm.

³³ <https://webgate.ec.europa.eu/cesip/>.

³⁴ www.indico-ictstandards.eu; www.standict.eu.

4. Javno-zasebno partnerstvo

4.1. Upravljanje

Za pravočasno pripravo visokokakovostnih standardov sta potrebna stalno sodelovanje in zaupanje med obema stranema javno-zasebnega partnerstva evropske standardizacije.

Zlasti morata obe strani posebno pozornost nameniti kakovosti harmoniziranih standardov, ki zagotavljajo domnevo o skladnosti. Navedena vrsta standarda mora biti v skladu z nedavno sodno prakso v zvezi s tem in z uredbo o evropski standardizaciji ter mora izpolnjevati pravne zahteve področne zakonodaje, ki jo zajema. V skladu z navedeno nedavno sodno prakso bo Komisija še naprej ponovno ocenjevala svoje postopke ter jih prek skupne pobude za standardizacijo, ki se je začela izvajati leta 2016, ter akcijskega načrta za sklicevanje na harmonizirane standarde, o katerem so se Komisija in evropske organizacije za standardizacijo dogovorile leta 2017³⁵, uporabljala skupaj z zainteresiranimi stranmi. Evropske organizacije za standardizacijo so pozvane, naj največ pozornosti namenijo obravnavi nereferenčnih harmoniziranih standardov, da se upoštevajo standardi visoke kakovosti, ki jih zahtevata trg in zakonodajalec, ter da se zagotovi pravočasno sklicevanje v *Uradnem listu Evropske unije*.

Da bi Komisija izvedla navedeni akcijski načrt, se bo leta 2019 osredotočila na nadaljnjo konsolidacijo novega sistema svetovalcev o harmoniziranih standardih, ki je bil uveden leta 2018. Sistem je bil vzpostavljen za preverjanje in ocenjevanje kakovosti osnutkov harmoniziranih standardov ter njihove skladnosti z ustrežno zakonodajo in politikami Unije.

Komisija bo še naprej podpirala postopek upravljanja prek rednih strukturiranih dialogov z evropskimi organizacijami za standardizacijo. To se je izkazalo za uporaben okvir za hitro reševanje ovir in učinkovito izvajanje dogovorjenih ukrepov.

4.2. Vključenost

Komisija ponovno poziva evropske organizacije za standardizacijo, nacionalne organe za standardizacijo³⁶ in organizacije iz Priloge III (SBS, ANEC, ETUC in ECOS)³⁷, naj nadaljujejo svoja prizadevanja za zagotavljanje sodelovanja zainteresiranih strani ter pospešijo sodelovanje, po potrebi s prilagoditvijo svojih notranjih predpisov in postopkov.

Komisija namerava dokazati ugoden vpliv vključenosti na kakovost evropske standardizacije in njeno sposobnost, da doseže najsodobnejše rezultate, ki lahko konkurenčnost podjetij povečajo ob upoštevanju potreb malih podjetij in civilne družbe. Komisija bo zato zaprosila SBS, ki zastopa mala podjetja pri evropski standardizaciji, naj zagotovi konkretne primere, iz katerih je razvidno, kako vključenost MSP v standardizacijo ustvarja dodano vrednost s

³⁵ Glej akcijski načrt v delovnem dokumentu služb Komisije SWD(2018) 15.

³⁶ Nacionalni organi za standardizacijo v smislu člena 2 Uredbe (EU) št. 1025/2012.

³⁷ [Standardi za mala podjetja](#), [Evropski glas potrošnikov pri standardizaciji](#), [Evropska konfederacija sindikatov](#) in [Evropska organizacija državljanov za standardizacijo na področju varovanja okolja](#).

povečanjem konkurenčnosti. Podobno bi morale organizacije, ki zastopajo okoljske interese ter interese potrošnikov in delavcev pri standardizaciji (ANEC, ETUC in ECOS), navesti primere, ki prikazujejo, kako njihova vključenost v standardizacijo koristi širši družbi. Na podlagi takih primerov se lahko določijo referenčna merila in najboljše prakse, ki jih lahko upoštevajo druge organizacije.

Poleg tega bi bilo koristno, če bi se organizacije iz Priloge III okrepile in poudarile povezavo s svojimi akterji v različnih državah članicah. Pomembno je, da se njihovi nacionalni člani zavedajo prednosti organizacij iz Priloge III, ki se ukvarjajo z evropsko standardizacijo, in da se poveča legitimnost teh organizacij.

Evropske organizacije za standardizacijo bi morale poročati tudi o primerih, v katerih je vključenost nezadostno zastopanih zainteresiranih strani, zlasti organizacij iz Priloge III, koristila evropskemu sistemu za standardizacijo in njegovemu načinu delovanja.

Komisija bo še naprej obravnavala vključenost in povezane izzive v svojem dvostranskem dialogu z Mednarodno organizacijo za standardizacijo (ISO) in Mednarodno elektrotehniško komisijo (IEC).

4.3. Vrednotenje Uredbe

Člen 24(3) Uredbe (EU) št. 1025/2012 o evropski standardizaciji določa, da Komisija najpozneje do 31. decembra 2015 in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe.

V zvezi s tem bo Komisija leta 2019 začela neodvisen pregled evropskega sistema za standardizacijo, da bi ovrednotila njegovo delovanje. Neodvisni pregled bo temeljil na izidu skupne pobude za standardizacijo in morda na rezultatih študije o učinku standardizacije.

4.4. Financiranje evropske standardizacije

Sedanji okvirni sporazumi o partnerstvu z odborom CEN, odborom CENELEC in inštitutom ETSI, ki zagotavljajo pravni okvir za financiranje evropske standardizacije s strani Unije, se bodo iztekli decembra 2020. Da bi se zmanjšalo upravno breme za evropske organizacije za standardizacijo in vsem nacionalnim organom za standardizacijo omogočilo sodelovanje pri razvoju standardov, bo Komisija ocenila morebitne nove ukrepe za poenostavitev financiranja evropske standardizacije z razširitvijo uporabe pavšalnih zneskov na vse oblike nepovratnih sredstev. Da bi Komisija lahko izračunala lestvice stroškov na enoto in pavšalne zneske, bo evropske organizacije za standardizacijo pozvala, naj predložijo svojo metodologijo, statistiko in revizijska potrdila.

Poleg tega bo Komisija za naslednje okvirne sporazume o partnerstvu, ki sledijo časovnemu okviru naslednjega večletnega finančnega okvira (za obdobje 2021–2027), z evropskimi organizacijami za standardizacijo in organizacijami iz Priloge III proučila, kako najboljše

opredeliti posodobljene ključne kazalnike uspešnosti in njihovo izvajanje za njihove zadevne dejavnosti. Pogajanja o naslednjih okvirnih partnerskih sporazumih se bodo začela leta 2019.

5. Uresničevanje skupne pobude za standardizacijo

Skupna pobuda za standardizacijo deluje v okviru skupne vizije za standardizacijo, ki temelji na medsebojno dogovorjenih temeljnih načelih. Pobudo, ki jo je podprla Komisija, so od podpisa junija 2016 izvajale zainteresirane strani, svoje delo pa bo načeloma zaključila leta 2019. Zato bo Komisija analizirala predložene rezultate. Razvrščajo se v tri kategorije:

1. ozaveščanje in izobraževanje o evropskem sistemu za standardizacijo ter njegovo razumevanje;
2. usklajevanje, sodelovanje, preglednost in vključevanje;
3. konkurenčnost in mednarodna razsežnost.

5.1. Študija o gospodarskih in družbenih učinkih standardizacije

Standardi imajo s svojo vlogo spodbujanja produktivnosti, konkurenčnosti, inovacij in družbene blaginje zelo pomembno, čeprav včasih nevidno vlogo pri podpiranju gospodarske rasti. Poleg tega so učinki standardov na podjetja in njihove dobavne verige manj razumljivi. To velja tudi za javni sektor, ki ni vedno ozaveščen in obveščen o tem, kako uporaba standardov vpliva na javne politike.

Zato Komisija na poziv Sveta in skladno s skupno pobudo za standardizacijo pripravlja študijo o gospodarskih in družbenih učinkih standardizacije v EU. Razpisni postopek kot predhodnik začetka izvajanja študije je načrtovan leta 2018, podprt pa je s študijo izvedljivosti, ki se je začela izvajati leta 2017.